

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Половинчак, Ю. Якименко. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 52
(21 липня 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ.....	4
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	6
АКТУАЛЬНІ НОВИНИ ЕКОНОМІКИ	15

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Офіційний візит віце-президента США Джозефа Байдена

Віце-президент США Дж. Байден прибув до Києва в понеділок, 20 липня, але офіційна програма його візиту почнеться сьогодні, 21 липня. Його перебування в Україні заплановано до 22 липня, за цей період він зустрінеться з главою Української держави, Президентом В. Ющенком, Прем'єр-міністром Ю. Тимошенко і спікером парламенту В. Литвином. Також планувалися його зустрічі з А. Яценюком і В. Януковичем.

„Ми сподіваємося, що цей візит остаточно розставить крапки над „і” для тих, хто ще сумнівається в підтримці курсу України на євроатлантичну інтеграцію з боку США”, – стверджує перший заступник міністра закордонних справ України К. Єлісєєв.

Візит віце-президента США має також внести ясність до перспектив зустрічі президентів України і США В. Ющенка і Б. Обами, яку Київ очікує з дня обрання американського президента.

Під час візиту віце-президента США Дж. Байдена не виключено створення міждержавної комісії із співпраці між Києвом і Вашингтоном та оголошення про функціонування робочої групи з енергетичної безпеки, повідомив посол України в США О. Шамшур. „Я не хотів би заздалегідь ще до бесіди Президента і віце-президента робити які-небудь аванси, але існують цілком непогані шанси, що буде створено міждержавну комісію із стратегічної співпраці”, – сказав він.

Він додав, що розуміння американської сторони про необхідність переформатування й реструктуризації механізму співпраці існує. „Я також сподіваюся, що під час цього візиту буде підтверджено й оголошено про початок роботи робочої групи з питань енергетичної безпеки. Вона створена раніше, є вже принципове рішення про початок її роботи і ми сподіваємося, що вже цього року проведемо засідання і цього міждержавного органу, і робочої групи з питань енергетичної безпеки...”, – підкреслив дипломат.

Відповідаючи на запитання стосовно того, чи свідчить візит до України віце-президента США, а не самого президента Б. Обами, про віддалення США від активної підтримки України, посол сказав: „Я думаю, що якраз навпаки: візит Байдена, не забуватимемо, що це друга за значенням людина в США, свідчить якраз про те, що Україна є важливою країною для США, важливим партнером насамперед у регіоні Центральної і Східної Європи, партнером, з яким США підписали минулого року Хартію про стратегічне партнерство”.

Радник віце-президента з питань національної безпеки Т. Блінкен заявив, що це не візит ввічливості, а важливий крок зовнішньої політики США. „Сполучені Штати високо цінують партнерство з Україною і Грузією, тому головна мета

поїздки – змінити ці партнерства конкретними заходами”, – сказав він.

„Нещодавно держсекретар Хіларі Клінтон говорила про багатопартнерський світ, який ми прагнемо побудувати, оскільки США не шукають ніяких сфер впливу або домінування в якому-небудь окремому регіоні. Ми прагнемо мати надійних партнерів, які допоможуть нам вирішувати проблеми, що виникають”, – заявив Т. Блінкен.

„Це відповідає нашим інтересам – допомогти Україні і Грузії стати найефективнішими нашими партнерами, з прозорими демократичними й економічними інститутами, з активним цивільним суспільством, з модернізованими озброєними силами”, – зазначив радник віце-президента.

Він підкреслив, що „це партнерство не завдає збитку ніяким іншим країнам, а корисним буде всім”.

Т. Блінкен також зазначив, що в Україні віце-президент говоритиме про енергетику, тому що ця тема критично важлива для України. „Наше завдання – підтримати Україну в реалізації програми реформ. Ми вважаємо, що це дуже важливо”, – сказав Т. Блінкен.

Продовження українсько-лівійського співробітництва

Прем’єр-міністр України Ю. Тимошенко провела зустріч із Секретарем Вищого Народного комітету Лівії Аль-Багдаді Алі Аль-Махмуді. Після зустрічі у форматі тет-а-тет керівники урядів України та Лівії провели четверте спільне засідання українсько-лівійської комісії зі співробітництва.

Під час переговорів Прем’єр-міністр України Ю. Тимошенко зазначила, що, незважаючи на світову фінансову кризу, у 2009 р. товарообіг між Україною та Лівією збільшився у два рази порівняно з минулим роком. „Це говорить про те, що наша співпраця стала більш інтенсивною і відбувається більш результативно”, – підкреслила глава уряду.

Прем’єр-міністр України зазначила, що одним з головних напрямів двостороннього співробітництва між Україною та Лівією є проекти в енергетичній сфері. За її словами, сьогодні під час засідання українсько-лівійської комісії зі співробітництва досягнуто домовленості про будівництво в Україні нового нафтопереробного заводу за участі лівійських інвесторів.

Також Ю. Тимошенко підкреслила, що обидві країни мають намір розвивати співробітництво в аграрній сфері. Зокрема, за її словами, мова йде про експорт українського зерна як до Лівії, так і до інших країн Африканського континенту, а також про залучення лівійських інвестицій у будівництво великого тваринницького комплексу на території України.

Крім того, Прем’єр-міністр зауважила, що дві країни розвивають співпрацю в галузі військово-технічного співробітництва, космічній галузі та в авіабудівництві.

„Я знаю, що ці завдання дуже важливі, хоч і не легкі. Вони потребуватимуть

концентрації наших зусиль, безпосередньої участі двох прем'єр-міністрів”, – зауважила Ю. Тимошенко і подякувала безпосередньо Лідеру Великої Вересневої революції Муамару Каддафі, за те, що він приділяє дуже велику увагу співпраці між Лівією та Україною.

У свою чергу Секретар Вищого Народного комітету Лівії Аль-Багдаді Алі Аль-Махмуді підкреслив, що Лівія виступає за поглиблення співпраці з Україною: „Ми готові підписати Угоду про партнерство між Великою Джамагірією та Україною”, – підкреслив він і подякував Прем'єр-міністру Ю. Тимошенко за гостинний прийом (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2009. – 20.07*).

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ

Дж. Байден в атмосфері українських політичних реалій

Віце-президент США Дж. Байден прибув до України з триденним робочим візитом. На 21 липня запланована зустріч Дж. Байдена з Президентом України В. Ющенком, Прем'єр-міністром Ю. Тимошенко та Головою Верховної Ради України В. Литвином. Також запланована зустріч віце-президента США з головою Партії регіонів В. Януковичем.

Прокоментувати можливі наслідки такого візиту Дж. Байдена до України намагався експерт Інституту зовнішньої політики дипломатичної академії України О. Палій на прес-конференції, що відбулася 20 липня в агентстві УНІАН.

Експерт зазначив, що принциповим для України є той момент, що віце-президент США відвідує Україну саме як незалежну державу, а не як „зону чийогось старого впливу”. І взагалі, підкреслював О. Палій, Америка останнім часом неодноразово заявляла свою позицію про розподіл країн світу на сфери впливу, відзначаючи неприйнятність такої політики. Вона вважає, що кожна держава має вільно обирати власний шлях розвитку і суверенне право повинно залишатися виключно за національними урядами. США мають імідж держави, що підтримує демократію, якщо ж їх зовнішня політика буде направлена на боротьбу за геополітичні впливи, то, на думку експерта, Америка значно знизить свій рейтинг на світовій арені. Такими є уявлення про нинішню зовнішню політику українського експерта Інституту зовнішньої політики дипломатичної академії.

Що ж стосується України, то, на його думку, зовнішня політика, що проводиться державою, дає їй можливість відіграти свою роль в Європі. „Ми бачимо, що керівництво зовнішньою політикою, яке є в країні, все ж таки недорозвалене остаточно (Збережено стилістику О. Палія. – Ред.). У цьому

основна заслуга Президента. Спроби ж впливових політичних сил підважити повноваження Президента в сфері зовнішньої політики і почати торгувати ними не вдалися”.

О. Палій оптимістично спрогнозував також і можливість зустрічі Президентів США та України восени поточного року. Проте така зустріч може й не відбутися, зважаючи на проведення передвиборної кампанії в нашій державі, або відбутися, але не на території України.

На прес-конференції знову було згадано також тему можливого вступу України до НАТО. На думку О. Палія, НАТО навіть теоретично не може відмовити Україні. Це пов’язано з тим, що статутні документи даної організації передбачають, що будь-яка країна Європи, яка відповідає певним критеріям, може бути прийнята до НАТО, а отже, остаточно відмовити Україні не можуть. „Нам треба розуміти, що в умовах без’ядерного статусу Україна самостійно гарантувати свою безпеку не може і сьогодні іншого шляху, ніж членство в НАТО, не існує”, – стверджував експерт, незважаючи на факт існування переважної більшості країн без ядерного статусу.

На сьогоднішній день зовнішньополітичне середовище для України досить сприятливе. „І якщо ми будемо мати підтримку такої наддержави як США, а також підтримку впливових держав Європи, то ситуація з позиціонуванням України, з її рухом до ЕС та НАТО буде просуватися швидшими темпами, і ми отримаємо в перспективі той рівень захисту національних інтересів, який на сьогодні мають країни Східної Європи”, – впевнений О. Палій.

Відповідаючи на запитання журналістів стосовно можливості союзницьких відносин у сфері оборони і безпеки з Росією, експерт заперечував розвиток такого перебігу подій. Свою думку він обґрунтовував тим, що „російське керівництво вважає розпад Радянського Союзу і отримання Україною незалежності трагічною помилкою”.

Щодо кризи в Україні, експерт назвав її шансом. „Я вважаю, що криза – це завжди шанс. Шанс позбавитися вкрай неефективного економічного і політичного правління. Якби оцей потік грошей від металургії продовжувався, ми б мали консервацію супернеефективного політичного й економічного режиму, який фактично з’їдає велетенський ресурс. Зараз, у результаті існуючої кризи, ми маємо шанс змінити таку систему. Є можливість подивитись на економіку більш реалістично і побачити, що реально виробляється в країні, а що має спекулятивну форму”, – проголошував О. Палій.

Прес-конференція представника Інституту зовнішньої політики дипломатичної академії України в УНІАН, очевидно, мала сприяти формуванню позитивного фону для візиту віце-президента США в українських ЗМІ. Однак задумане навряд чи можна вважати успішним в наслідок продемонстрованого розмаю думок та передбачень, на жаль, слабо аргументованих, таких, що яскраво відображають внутрішні переконання експерта, але не доводять їх **(Інформація СІАЗ)**

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Верховна Рада: на канікулах, але в турботах

У четвер, 16 липня, відбулося закриття четвертої сесії Верховної Ради України шостого скликання. Попри, на жаль, уже традиційно низький ККД парламенту (та й звідки йому бути високим, якщо дієздатність діючої коаліції фракцій Верховної Ради викликає більше питань, ніж відповідей, а за останні півроку опоненти парламентської більшості з Партії регіонів п'ять разів організовували багатоденні блокування Ради), оцінки сесії політологи дають досить спокійні. Так, голова правління Центру прикладних політичних досліджень „Пента” В. Фесенко, вважає, що „загалом це була не найгірша сесія в історії нинішнього скликання Верховної Ради” – під час її роботи „вдалося все-таки істотно просунути вперед”, хоча й боргів, перенесених на осінь, дуже багато. Політолог, директор Інституту проблем управління ім. Горшеніна К. Бондаренко, також зауважує, що парламент, хоча і з невисоким коефіцієнтом корисної дії, але працював, завдяки чому все-таки було прийнято низку важливих законів, які регламентують економічну діяльність і впливають на економічну ситуацію.

Статистичні дані роботи українського парламенту виглядають на перший погляд непогано: протягом сесії ухвалено 709 законів та постанов; проведено сім парламентських слухань; працює 13 тимчасових слідчих комісій Ради, в яких задіяні близько сотні депутатів. Активною видається і законотворчість народних обранців: на опрацюванні в комітетах перебувають 1984 законопроекти, з них 1352 законопроекти – у Комітеті з питань бюджету.

Щоправда, за детальнішого аналізу показники, які й без цього не вражали, видаються відверто сумними. Так, зокрема, з 709 ухвалених на сесії законодавчих актів 557 – це постанови, отже законів прийнято лише 152, та й щодо їх ефективності існують питання. До речі, не факт, що ту ж ефективність засвідчує велика кількість зареєстрованих проектів законів і постанов. Президент Центру соціальних досліджень „Софія” А. Єрмолаєв вважає, що ключове завдання весняної сесії – робота над антикризовим бюджетом – по суті, була провалена. І тут насамперед докір коаліції та уряду.

Зрозуміло, що наближення виборів автоматично впливає на темпи законодавчої діяльності та сферу інтересів нардепів. Найяскравішим прикладом цьому стала багатоденна блокада парламентської трибуни депутатами фракції ПР в ім'я ідеї підвищення мінімальної зарплати і прожиткового мінімуму на фоні кризової реальності.

Дійшло до того, що політологи виступають за заборону такої „діяльності” на законодавчому рівні. Так, В. Фесенко вважає за необхідне і на рівні регламенту, і

на рівні неформальних відносин між політичними силами домогтися того, щоб із парламентської практики зникла така форма політичної боротьби, як блокування пленарних засідань. „За перешкоджання роботі парламенту необхідно запровадити жорсткі покарання, аж до позбавлення депутатських мандатів, інакше нинішня ситуація повторюватиметься нескінченно. Неважливо, хто блокує, – немає ніяких благих намірів, які б виправдали зрив роботи парламенту”, – наголошує політолог.

„Блокувальна” практика має ще одну сторону: затягування парламентської бездіяльності не один раз під час минулої сесії піднімало питання, принаймні в експертному середовищі, про можливість розпуску непрацюючого парламенту Президентом після закінчення 30-денного терміну його бездіяльності.

Обговорення відповідних варіантів актуалізувалося в результаті тритижневого блокування трибуни депутатами від Партії регіонів „під завісу” сесії. Цього разу “регіонали” осіддали головний коник Ю. Тимошенко – соціальний популізм і вирішили перед виборами підвищити соціальні стандарти. М. Азаров практично одночасно критикував Ю. Тимошенко за „тисячі” Ощадбанку, що провокують інфляцію, та виправдовував необхідність „роздачі народу” 16 млрд грн. На підримку ініціативи ПР вдалося рекрутувати голоси комуністів і “литвинівців”, але далі першого читання справа не дійшла, і блокування Ради тривало. Даремно Ю. Тимошенко звинувачувала опонентів у „тероризмі і руйнуванні бюджету”, а В. Литвин нагадував, як “регіонали”, перебуваючи при владі, самі ж цей прожитковий мінімум урізали.

Лише останній день роботи Верховної Ради поклав край блокуванню. Відверто компромісним рішенням трибуну Ради і президію все-таки розблокували, і депутати відправили на друге читання закон про підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати. Перед виходом у відпустку Рада прийняла ще декілька рішень. По-перше, було ратифіковано кредитну угоду з Європейським банком реконструкції і розвитку на 400 млн дол. США. Згідно з договором, ЄБРР надав Україні довгострокову позику під один відсоток річних. Ці гроші, як передбачається, підуть на модернізацію доріг та посилення безпеки на них.

По-друге, парламент відмовився скасувати закон про збільшення платежів Національного банку до державного бюджету, що зобов’язав НБУ передати додаткові 9,8 млрд грн, отримані від поквартальної різниці доходів і витрат, на фінансування підготовки до Євро-2012. Фактично Нацбанк змусили ці гроші надрукувати. Експерти Astrum вважають, що Президент накладе вето на закон, що зобов’язав НБУ перерахувати 9,8 млрд грн уряду, а парламент не матиме змоги подолати вето до вересня. Так само, зазначають у компанії, залишиться заблокованим питання про 13 % надбавку до імпортного мита для автомобілів і холодильників, яка тепер, швидше за все, діятиме до початку вересня, до закінчення її терміну.

Не було також прийняте однаково вигідне як для Партії регіонів, так і для БЮТ рішення про зменшення терміну передвиборної кампанії, що визначається

законом про вибори Президента.

Водночас паралельно з оголошенням офіційної перерви у роботі Ради до 1 вересня у Партії регіонів і БЮТ пообіцяли ініціювати позачергові засідання, щоб вирішити питання, які не були розглянуті під час сесії.

Відповідний крок було здійснено практично відразу після закриття сесії: вже через тиждень, у п'ятницю, 24 липня, повинна відбутися позачергова сесія Верховної Ради України за ініціативою 151 депутата з фракції БЮТ.

На позачерговій сесії представники БЮТ пропонують розглянути урядовий законопроект про рефінансування банків, нову редакцію закону про вибори Президента, який був прийнятий у першому читанні 1 липня, і внести зміни в Конституцію, що передбачають продовження терміну повноважень органів місцевого самоврядування на один рік – з чотирьох до п'яти років. Крім того, у фракції БЮТ сподіваються прийняти на цій сесії закон про внесення змін до бюджету, що припускає фінансування НАК “Нафтогаз України”. До порядку денного було внесено також законопроект № 1375 про відміну депутатської недоторканності і кадрові ротації в уряді. Зокрема, народні депутати мають намір звільнити міністра юстиції М. Оніщука і призначити віце-прем'єрами ректора НТУУ “КПІ” М. Згуровського і мера міста Кривий Ріг Ю. Любоненка. Пропонується також призначити Ф. Ярошенка міністром фінансів, Т. Васадзе міністром транспорту і зв'язку, В. Шемчука міністром юстиції, О. Клименка міністром вугільної промисловості, а О. Шамшура міністром закордонних справ. Посади глав Антимонопольного комітету і Держкомітету з питань телебачення і радіомовлення планується віддати В. Каретко і О. Наливайко відповідно.

Представники фракції Партії регіонів у свою чергу повідомили, що дадуть можливість провести позачергову сесію Верховної Ради в п'ятницю, якщо першим на порядку денному буде розглянуто питання про підвищення соціальних стандартів. „Поки що можна говорити про три питання, щодо яких є узгоджена позиція. Ми можемо погодитися на їх розгляд на позачерговій сесії. Але якщо перше питання про підвищення соціальних стандартів не буде на порядку денному, тоді сесії також немає”, – сказав представник ПР О. Лавринович. Зокрема, за його словами, узгоджена позиція з питань про внесення змін до закону про вибори Президента України і рекапіталізацію банків.

У свою чергу депутати від фракції БЮТ обіцяють, що якщо призначена на п'ятницю позачергова сесія буде непродуктивною, то це означає, що наступного тижня буде нова сесія і так, доки не будуть ухвалені необхідні рішення.

Ще одним приводом для продовження роботи парламенту може стати ветовання Президентом Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України”, який був прийнятий Верховною Радою 23 червня. Про відповідне рішення в понеділок, 20 липня, повідомив перший заступник глави Секретаріату Президента України, представник Президента України в Кабінеті Міністрів О. Шлапак. У СП заявили, що реалізація нової редакції Бюджетного кодексу на практиці можлива тільки шляхом ручного управління з боку Кабінету

Міністрів і Міністерства фінансів. Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко засудила ветування Президентом нової редакції Бюджетного кодексу і заявила про намір ініціювати переговори з Партією регіонів про його подолання.

Отже, завершення політичного літа обіцяє бути по-справжньому спекотним і проходитиме під знаком президентських виборів, участь у яких мають намір взяти лідери кожної політичної сили, представлені в парламенті. А це означає, що діяльність народних депутатів визначатиметься прагненням поєднати кілька завдань: створення для власних політсил комфортних умов виборчої кампанії, боротьбою за електорат та порятунком країни від кризи. Чи вдасться і наскільки успішним буде подібне суміщення – питання, швидше, риторичне.

Ю. Якименко, мол. наук. співроб.

Ход подготовки к проведению Евро-2012 в Украине в оценках СМИ

Среди главных проблем подготовки к финальной части чемпионата Европы по футболу в 2012 г. в Украине – недостаток средств либо нерациональное их использование, что в условиях экономического кризиса и политической нестабильности грозит возможностью срыва плана мероприятий.

Обозреватели отмечают, что пока под осуществление проектов, связанных с проведением Евро-2012, Украина не смогла привлечь ни одного крупного иностранного инвестора. По различным оценкам, в этом году объем иностранных инвестиций на проекты, связанные с чемпионатом, вряд ли превысит 0,5 млрд долл. при необходимых на сегодняшний день примерно 2 млрд долл. Таким образом, Украина будет вынуждена собственными силами финансировать значительно больше, чем предусматривалось ранее, при этом доходы страны от проведения мероприятия не покроют и малой части денег, потраченных на его подготовку.

В соответствии с обновленным планом подготовки и проведения в Украине финальной части чемпионата Евро-2012, разработанным Минэкономки и недавно рассмотренным правительством, стоимость мероприятия составит 127 млрд грн, из которых из госбюджета будет выделено 33,4 млрд грн. Местные власти должны профинансировать подготовку к чемпионату на 6,8 млрд грн, основную же часть затрат (87,2 млрд грн) понесут частные инвесторы.

Новым планом предусматривается увеличение финансирования подготовки к чемпионату из госбюджета за счет выделения средств из стабилизационного фонда, а также благодаря принятому недавно парламентом закону, обязывающему Нацбанк перечислить в 2009 г. на нужды Евро-2012 около 10 млрд грн.

По словам главы Координационного бюро по подготовке и проведению Евро-2012 в Украине И. Шевляка, сокращение сметы чемпионата (предыдущий план

предусматривал сумму в 163 млрд грн) связано в первую очередь с новыми требованиями УЕФА, которые касаются только четырех городов, а не шести, как было раньше – из борьбы за право принять матчи Евро-2012 были выбиты Одесса и Днепропетровск. Кроме того, было отменено строительство Большой окружной дороги, на которую планировалось потратить 10,4 млрд грн.

Однако эксперты не видят большой проблемы в сокращении сметы. „Ни одна цифра в предыдущем плане не прошла экспертизу. Например, Харьков просчитался на 35 млн грн. Поэтому новый план – более взвешенный и продуманный”, – считает заместитель губернатора Харьковской области С. Стороженко, отмечая, что новый вариант плана подготовки к Евро-2012 пока не окончательный и будет пересматриваться из-за „плавающих” цен на материалы и услуги.

Наиболее затратные для госбюджета пункты плана – строительство и реконструкция аэропортов, что требует 11,3 млрд грн, больше половины из которых будет выделено из госбюджета.

Новый план предусматривает более высокий уровень затрат для местных бюджетов. Ранее предполагалось, что финансирование строительства и реконструкции автодорог будет осуществляться по схеме 50 на 50. Но в предложенном правительством плане всем четырем городам из госбюджета выделяется по 192 млн грн, а местные бюджеты должны профинансировать от 700 до 800 млн грн. „Это нереальные суммы”, – заявляет директор Департамента по подготовке к Евро-2012 Харьковского горсовета В. Христов. По мнению обозревателей, такой шаг правительства может обернуться не строительством новых дорог, а только реконструкцией существующих.

Что касается строительства и реконструкции отелей, то почти 90 % всех необходимых на это средств (39 из 40 млрд грн) будет выделено инвесторами.

Помимо аэропортов и гостиничной инфраструктуры, особое внимание уделяется стадионам. Согласно плану, на их строительство и реконструкцию предусмотрено выделение 4,68 млрд грн.

Подготовка к финальной части чемпионата служит предметом острых дискуссий между Президентом и правительством.

В конце июня В. Ющенко обвинил правительство в фактическом срыве финансирования работ по подготовке страны к проведению Евро-2012. „О каком Евро-2012 сейчас можно говорить, если у нас в бюджете на 2009 г. предусмотрено 4,5 млрд грн из стабилизационного фонда, а профинансировано фактически 330 млн грн”, – заявил Президент, подчеркнув, что средства из специального и стабилизационного фонда могут быть выделены только в случае выполнения доходной части бюджета, „а не дефицита”.

„Это не европейское отношение и страна, которая 30 ноября будет иметь последнюю техническую миссию перед исполкомом УЕФА, пять месяцев фактически ничего не сделала с точки зрения государственного финансирования по ключевым региональным инфраструктурам”, – подчеркнул В. Ющенко.

Вслед за критическими заявлениями Президента в адрес Кабмина Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко заявила, что берет под свой патронат строительство всех объектов для проведения в Украине чемпионата. Она сообщила, что договорилась с представителями местных властей городов, где планируется проводить чемпионат, о том, что раз в две недели будет проводиться специальное совещание с представителями властей и строительных компаний для того, чтобы держать под контролем все работы. „Будем полностью следить за всеми графиками финансирования, и мы сделаем так, что Украина будет просто идеально подготовлена к Евро-2012. Это будет, поверьте мне”, – пообещала Премьер-министр.

По словам министра семьи, молодежи и спорта Ю. Павленко Украина опережает Польшу по подготовке спортивной инфраструктуры к Евро-2012. „Во всех отчетах УЕФА здесь меньше всего претензий к Украине”, – отмечает министр.

„Главная задача консолидировать все усилия местных, центральных органов власти, исполнительной, законодательной ветвей власти с тем, чтобы те вызовы и те задачи, которые перед нами стоят, максимально решить и 30 ноября подтвердить право всех четырех украинских городов принимать Евро-2012 и финал в Киеве”, – заявил Ю. Павленко.

„До 30 ноября, если не будет осуществлено никаких внутренних провокаций, мы выйдем на четыре принимающих города в Украине”, – сказал министр, подчеркнув, что все четыре города, которые будут принимать матчи чемпионата, будут иметь достаточное количество гостиниц. Также Ю. Павленко оптимистически оценил подготовку аэропортов принимающих городов.

В ходе состоявшегося недавно третьего заседания Украинско-польского комитета по вопросам подготовки и проведения Евро-2012 вице-премьер-министр Украины И. Васюник заявил, что до 31 июля 2009 г. правительство Украины предоставит гарантии финансирования подготовки четырех украинских аэропортов к чемпионату Европы по футболу 2012 г., включая строительство взлетно-посадочных полос.

По словам И. Васюника, до конца 2011 г. аэропорты в четырех принимающих городах Украины – Киеве, Львове, Харькове и Донецке – будут полностью готовы. „Мы находимся на завершающей стадии формирования окончательных проектов развития, и до 31 июля, как это и предусмотрено решением от 13 мая, мы предоставим от имени правительства, а также принимающих городов полные гарантии финансового обеспечения реализации этих проектов, включая строительство полос – а я хочу сказать, что уже на 75 % полоса в донецком аэропорту готова, полоса в Харькове начинает строиться в конце этого месяца, полоса во Львове строится и, начиная с конца сентября, начнется строительство и реконструкция двух терминальных комплексов в аэропортах Львова и Донецка”, – сообщил вице-премьер-министр.

Что касается строительства гостиниц, то, по словам И. Васюника,

правительство готово в ближайшее время рассмотреть вопрос дополнительного стимулирования инвесторов, готовых развивать гостиничный бизнес в стране накануне Евро-2012. „Мы провели полный мониторинг всех объектов, которые могут быть использованы для этой цели, мы проанализировали риски. Сейчас мы абсолютно уверены, что Киев до 2011 г. сможет даже с профицитом обеспечить гостиничными номерами всех гостей финального матча. По Донецку и Харькову, на основе этого анализа, правительство в ближайшее время готово принять решение относительно дополнительной поддержки и стимулирования инвесторов таких проектов”, – сообщил И. Васюник.

Тем не менее, темпы и объемы финансирования необходимых для проведения чемпионата проектов и программ не устраивают Президента. На состоявшемся в середине июля совещании, посвященном проблемам подготовки к Евро-2012, В. Ющенко выразил обеспокоенность по поводу их недостаточного финансирования.

В. Ющенко подчеркнул, что расходы на подготовку к чемпионату в государственном бюджете на текущий год составляют 7,2 млн грн. Однако стабилизационный фонд, который должен был обеспечить финансирование в объеме около 4,5 млн грн, не сформирован. Спецфонд Министерства транспорта и связи, который предусматривался в объеме 2,4 млрд грн для финансирования объектов чемпионата Европы-2012, также не сформирован и „пребывает на нулевом уровне”.

Также В. Ющенко настаивает на необходимости пересмотра программы подготовки городов, которые потенциально могут принимать Евро-2012.

„Мы должны иметь уточненную программу и сконцентрировать усилия там, где они наиболее необходимы. Программа подготовки должна быть вся сконцентрирована на городах, на базе которых будет осенью формироваться окончательное решение исполкома УЕФА”, – сказал он, призвав разработать такую программу до октября этого года и поручив представить обновленный перечень объектов этих городов и новый график обеспечения их ежемесячного финансирования.

Президент дал поручение НБУ и Министерству финансов в ближайшее время сформировать и утвердить порядок обеспечения финансирования объектов Евро-2012.

Особое внимание В. Ющенко обратил на необходимость обеспечения целевого использования средств. По его словам, существует множество примеров использования средств на важные программы нецелевым путем. Последний из них – программа достройки жилищных объектов. По имеющейся информации, предусмотренные средства планируется использовать для приобретения квартир просто на рынке с тем, чтобы их раздать. „Вместо того, чтобы миллиарды ресурсов мобилизовать через финансирование недостроенного жилья, в правительстве было принято решение выкупить за счет этих средств на рынке соответствующее жилье и тем самым на девять десятых сократить мобилизацию

финансов, которую мы планировали, – подчеркнул В. Ющенко. – Это маленький пример того, как говорится одно, а потом идет политика... и переходит на сладко-приторный пиар-шаг бездумного использования эмиссионных ресурсов государства”.

Многие отечественные издания обращают внимание на то, что бюджетные средства Государственной целевой программы подготовки и проведения в Украине финальной части чемпионата Европы по футболу тратятся на объекты и мероприятия, которые не имеют отношения к чемпионату. Некоторые эксперты заявляют, что в Министерстве по делам семьи, молодежи и спорта Украины нет документов, обосновывающих включение ранее незапланированных к строительству объектов в программу Евро-2012. В частности, отсутствует обоснование включения в программу возведения на территории, принадлежащей частной фирме, Национального олимпийского центра подготовки по игровым видам спорта с центром спортивной медицины и антидопинговым центром в селе Гореничи Киевской области. На строительство этого центра запланировано потратить 448,2 млн бюджетных средств, в прошлом году было выделено 38,6 млн грн.

СМИ также сообщают об инициативе Министерства здравоохранения Украины направить 6,5 млн грн средств госпрограммы на капитальный ремонт общежитий медицинских учебных заведений и центров последипломного образования. Еще 20 млн грн Минздрав решил передать реабилитационно-диагностическому центру в Краматорске Донецкой области. Ни один из этих объектов не входит в перечень медицинских учреждений, которые должны обслуживать чемпионат.

Кроме того, обозреватели подчеркивают, что за год Министерство образования и науки Украины так и не смогло разработать и утвердить детализированный план освоения выделенных программой Евро-2012 средств. Планировалось, что МОН уже потратит 20 млн грн из госбюджета на строительство новых общежитий и 2,6 млн грн – на мероприятия, связанные с правами интеллектуальной собственности УЕФА.

При этом бюджетные деньги МОН тратило по собственному усмотрению – 4,75 млн грн было направлено не на строительство шести новых общежитий, как предусмотрено программой, а на реконструкцию и ремонт старых, которые не будут принимать гостей чемпионата. По подсчетам экспертов, всего на подготовку „спальных мест” для гостей было использовано только 34 % средств, выделенных в рамках программы Евро-2012.

Что касается защиты интеллектуальной собственности УЕФА, в рамках программы Евро-2012 вопреки законодательству МОН получило из госбюджета 700 тыс. грн на проведение экспертизы заявок относительно регистрации прав на интеллектуальную собственность УЕФА. Однако указанные работы, в соответствии с украинским законодательством, должны выполняться за счет сборов, уплаченных заявителями.

Определенный общественный резонанс вызвали выводы Временной следственной комиссии Верховной Рады, проверявшей ход реконструкции НСК „Олимпийский” в Киеве к Евро-2012, согласно которым строительство идет с затягиванием сроков и завышением стоимости работ.

„Наблюдательный совет, который контролирует, куда идут выделенные государством деньги, подменен некой „межведомственной группой”, состоящей в основном из членов Федерации футбола и представителей генподрядчика. Прежний генподрядчик год назад гарантировал, что к июлю 2010 г. и за 1,5 млрд грн стадион будет построен. Теперь Минсемьи подписало договор, по которому только в июле 2010 г. появится проектная документация. А окончательная стоимость стадиона до сих пор неизвестна, хотя Кабмин ее увеличил до 2,114 млрд грн. Идет откровенное воровство денег”, – сообщил глава комиссии Р. Сафиуллин.

Впрочем, Федерация футбола Украины опровергла обвинения Р. Сафиуллина. „В средствах массовой информации распространяются некорректные высказывания председателя Временной следственной комиссии Верховной Рады в адрес Федерации футбола Украины. В частности, Р. Сафиуллин пытается сознательно передегивать реальные факты, касающиеся количества представителей национальной ассоциации в составе межведомственной рабочей группы по вопросам реконструкции НСК „Олимпийский”, образованной распоряжением Премьер-министра Украины от 5 июля 2008 года № 939-р”, – говорится в заявлении ФФУ.

По мнению представителей федерации, народный депутат бездоказательно намекает, что это обстоятельство содействовало неконтролируемому расходованию государственных средств во время строительных работ на НСК. „На самом деле среди 21 члена межведомственной рабочей группы есть только трое представителей ФФУ. К тому же их официальный статус никоим образом не влияет на принятие решений относительно финансовых вопросов строительства, а также на сферу договорных отношений между заказчиками и подрядчиками реконструкции НСК „Олимпийский”, – отмечается в документе.

Сложная ситуация с подготовкой чемпионата в Украине стала поводом для беспокойства со стороны главы УЕФА М. Платини, заявившего о готовности рассмотреть кандидатуры немецких городов в качестве альтернативы украинским. Однако, по словам М. Платини, до исполкома, который пройдет 30 ноября, новых решений по Евро-2012 принимать не будут. „На данный момент я не хочу обсуждать никаких других сценариев. Я верю, что Украина сможет справиться с ситуацией. Мы оставляем Украине и Польше право принять турнир. В то же время мы предупредили эти страны о многих проблемах, которые должны быть решены. Нам обещали хорошие дороги, инфраструктуру, отели, но пока мы этого не видим. Надеемся, что ситуация изменится в ближайшие три месяца”, – заявил глава УЕФА.

Украинские власти отреагировали на эти заявления некоторой активизацией

усилій по підготовке мероприятия. В частности, руководство государства провело ряд выездных рабочих совещаний во всех четырех принимающих городах, чтобы лично убедиться, что Украина справится с выполнением рекомендаций УЕФА до 30 ноября, как того требует решение Исполнительного комитета УЕФА.

Таким образом, хотя ход подготовки к проведению мероприятия пока оставляет желать лучшего, наличие некоторого запаса времени при условии консолидации усилий сторон, отвечающих за осуществление необходимых проектов, может поспособствовать успешному разрешению проблемных вопросов. Главными факторами риска срыва графика подготовки к чемпионату остаются кризисные явления в экономике и политическая нестабильность в стране.

АКТУАЛЬНІ НОВИНИ ЕКОНОМІКИ

Криза в Україні, як мінімум, зупинилася – такими оптимістичними заявами радують останнім часом громадські українські політики і банкіри. Так, **Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко** днями заявила, що в Україні, як і у світі, пік глобальної фінансової кризи пройшов. Вона зазначила, що наразі в нашій країні можна констатувати певну економічну стабільність, оскільки впродовж трьох останніх місяців спостерігається поступове зростання промислового виробництва.

Окрім цього, посилаючись на дані **Державного комітету статистики**, Ю. Тимошенко констатувала незначне, але все ж зростання у промисловості – на рівні 1,3 % у травні 2009 р. та 3,1 % у червні щодо попереднього місяця ц. р.

Міністр економіки **Б. Данилишин** також підкреслює, що показники виробництва за червень поточного року продемонстрували позитивні зрушення в промисловості і ще раз підтвердили, що найглибшу точку падіння пройдено, і економіка поступово починає рухатися вгору.

За його словами, про це свідчить ряд чинників: зростання у червні обсягів промислового виробництва на 3,1 % порівняно з травнем; зниження обсягу промислового виробництва в червні порівняно з червнем 2008 р. на 27,5 %, що є найменшим показником падіння виробництва з початку поточного року. Крім того, показовим є те, що з початку року галузь, яка займає друге місце після металургії в структурі реалізованої промислової продукції, – виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – показала приріст у червні порівняно з червнем 2008 р. на рівні 0,9 %. „Це є дуже вагомим позитивним чинником”, – наголошується в повідомленні Мінекономіки

Демонструє оптимізм і керівник групи радників глави НБУ **В. Литвицький**. „У реальному секторі економіки гірше позаду. Друга хвиля кризи буде направлена на фінансовий сектор. Для протидії цій хвилі і щоб уникнути перенесення її

впливу на реальний сектор, необхідна реалізація низки конкретних заходів. Потрібно продовжити співпрацю з Міжнародним валютним фондом, скоротити витрати бюджету і продовжити рекапіталізацію банків”, – сказав він.

На його думку, в поточних умовах українська економіка потребує стимулюючих заходів: підтримка виробництва може бути забезпечена за рахунок інтенсивної рекапіталізації банків і розширення рефінансування, також необхідно підсилити протидію інфляції.

Аналізуючи ситуацію в економіці, В. Литвицький зазначив, що, за підсумками першого півріччя, спад почав скорочуватися в промисловості і будівництві, тоді як у сільському господарстві спостерігається невелике зростання. „Будівництво, промисловість і сільське господарство вийшли з січневого піке. Можна сказати, що економіка на третину пододала вищу фазу кризи”, – сказав він.

Радник глави НБУ також висловив думку, що в третьому кварталі економічна динаміка може покращитися. Утім, відновлення економіки є перспективою четвертого кварталу: до цього періоду проясниться ситуація на зовнішніх ринках і зросте вплив на економічні показники бази порівняння. „Металурги в липні почали піднімати голови. Думаю, у третьому кварталі спад значно сповільниться: позитивні зміни відіб’ються й на галузях-аутсайдерах – торгівлі і транспорті”, – сказав В. Литвицький.

Водночас, очевидно, залишається актуальною оцінка Прем’єра, зроблена раніше, щодо складності і серйозності економічної ситуації в Україні. „Є позитивні сигнали, але в той же час ситуація залишається кризовою, надзвичайно складною, і я не хочу її спрощувати, тому що з кризою нам доведеться боротися не менше ніж півтора роки”, – заявила Ю. Тимошенко.

Більше того, не виключено, що спад в економіці України може стати ще сильнішим – так вважають економісти. ВВП за підсумками 2009 р. може знизитися на 12,8 %, промислове виробництво – на 18 %, будівництво – на 35,5 %, торгівля – на 17,5 %, сільське господарство – на 5,1 %. Номінальний ВВП за підсумками 2009 р. становитиме 954 млрд грн. Такі дані *консенсус-прогнозу макроекономічних показників України до кінця 2009 р.*, зробленого представниками 14 організацій. В опитуванні брали участь експерти Інституту економіки і прогнозування НАНУ, Astrum Investment Management, Dragon Capital, Міжнародного фонду Блейзера, Concorde Capital, Українського ділового журналу “Експерт”, “Альфа Банку (Україна)”, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, ОTR Bank, Phoenix Capital, “Сократ”, УкрСиббанку, Міжнародног центру перспективних досліджень та Fogex Club.

Не налаштовані демонструвати особливий оптимізм і міжнародні фінансові організації. Так, *Світовий банк* прогнозує падіння ВВП України у 2009 р. на 15 %. “Згідно з умовами зовнішніх ринків і розвитком внутрішньої економічної політики ми чекаємо падіння ВВП України на 15 % у 2009 р., після чого в 2010 р. почнеться повільне відновлення”, – вказують аналітики Світового банку.

“У 2010 р. ми чекаємо повільного зростання ВВП, оскільки експортний попит, скоріше за все, буде відновлюватися повільно, а міжнародні ринки капіталу будуть залишатися не готовими до ризику”, – йдеться в повідомленні.

Експерти вважають, що навіть помірні перспективи 2009 р. і можливе перевищення прогнозу 2010 р. мають потребу у зваженій економічній політиці, яка дасть змогу знижувати вартість позик і підтримувати обсяги рефінансування боргів.

У свою чергу в *Міжнародному валютному фонді* вважають, що український ВВП упаде на 14 %, при тому, що ще навесні передбачалося падіння на 8 %.

Отже, Україні залишається покладатися на покращення клімату на зовнішніх ринках. Вітчизняні металурги чекають зростання попиту в країнах Південно-Східної Азії, де уряди починають реалізацію великих інфраструктурних проєктів. Підвищення цін на метал в Європі, на Близькому Сході і в Північній Африці також дасть змогу вітчизняним експортерам підвищити прибутки. Проте, як вважають експерти, істотного зростання цін на метали, зерно, хімічну продукцію та інші експортні товари, вироблені в Україні, чекати не доводиться. У кращому випадку, метали почнуть дорожчати в кінці 2009 р. У гіршому – експорт продукції скоротиться ще більше. І, за будь-яких обставин, українська економіка все ще залишається заручником ситуації на світових ринках.

КОМЕНТАР:

Доктор економічних наук, директор Інституту економічних досліджень і політичних консультацій І. Бураковський:

“Якщо проаналізувати статистику за останні п’ять-шість місяців, ми, напевно, можемо говорити про те, що на сьогоднішній день, дійсно, намітилося уповільнення кризи. Тобто сьогодні ми вже можемо говорити про те, на дні ми чи близькі до дна – в принципі кожна з цих експертних думок має право на існування.

Але після досягнення цього кризового дна події можуть розвиватися за трьома головними сценаріями: це або зліт економіки, стрімке зростання – історія знає такі приклади. Другий сценарій – це стагнація, тупцювання на місці. І третій, найбільш небезпечний сценарій, полягає в тому, що стагнація може бути перервана другою хвилею кризи. Наша країна перебуває ближче до сценарію стагнації, але він може змінитися як в бік зростання економіки, так і у бік різкого погіршення її стану – залежно від дії зовнішніх факторів. Зокрема, очікувати відновлення економіки України в цілому можна тільки тоді, коли відновляться зовнішні експортні ринки.

Прогнозувати подальшу траєкторію кризи досить складно, оскільки криза – це не тільки проблема економічна, але і багато в чому проблема інтелектуальна.

Якщо говорити про подальші проблеми, то – так, сьогодні ми повинні дуже уважно дивитися, що відбувається у фінансовому секторі. Йдеться про досить

швидке збільшення обсягу, так званих, поганих кредитів. А погані кредити – це тромб у банківській системі.

МВФ ставить питання про збалансованість фіскальної системи. Тому, я думаю, ми повинні думати ще і з приводу секвестру державного бюджету. Але я не уявляю, як буде секвеструвати державний бюджет в українському парламенті, навіть якщо уряд на це піде.

Я боюся, що та хвиля популізму, яка піднімається, вже сьогодні може призвести до того, що сформується завищені очікування, у тому числі й різного роду панічні настрої”.

Науковий співробітник Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України В. Степанюк:

“Коли політики, особливо такі фахівці, як Литвицький, вимовляють слова, як „криза, вибралися з кризи” – вони, таким чином, просто демонструють верх свого непрофесіоналізму.

Адже що таке криза? Візьмемо, наприклад, Китай, який практично не постраждав від кризи і вже знову вийшов на стабільне зростання в 6,7 % річних ВВП. Та ситуація, в яку потрапила Україна, показала всім неспроможність нашої влади щодо керування країною.

У всіх великих країнах приймаються нормальні програми стимулювання економіки, у нас йде зменшення грошової бази, збільшуються податки – тобто все робиться для того, щоб поглибити кризу, а не навпаки.

Тому говорити про те, що ми подолали кризу, вийшли з неї – це з економічної точки зору в принципі неправильно, тому що криза вже зробила свій вплив на економіку і цей вплив нікуди не подінеться.

Тут треба думати про те, як розвиватися в таких умовах, а не про те – вийдемо ми з кризи чи ні. Якщо так думати, ми з неї не вийдемо ніколи, оскільки є чинник, який вже діє і діятиме постійно, – чинник падіння виробництва в результаті скорочення грошових потоків. Такі заяви розраховані на широку аудиторію, яка взагалі не розуміє про що мова.

Щодо передвиборної гонки – я думаю, що вона все-таки вплине позитивно, тому, що в умовах виборів буде важко і далі проводити скорочення грошової маси в країні. Я думаю, навпаки, ця грошова маса збільшуватиметься, що в принципі повинно буде позитивно вплинути на розвиток економіки”.

Директор економічних програм Центру Разумкова В. Юрчишин:

“Дефляція навряд чи матиме місце, тому що тарифи на житлово-комунальні, нехай не по всій Україні, але в Києві зростатимуть. Навіть якщо Київ займає в загальному кошику 10 %, то все одно це додасть до інфляції кілька процентних пунктів, які перекрити буде нічим.

До того ж транспорт подорожчав, бензин зараз знову ж природно дорожчає через те, що ціни на нафту зростають. Тому не варто очікувати падіння споживчих цін.

Сезонне зниження на овочі-фрукти відбудеться і певна стабілізація на

кондитерські та хлібобулочні вироби. Але м'ясо-молочні продукти, напевно, будуть продовжувати дорожчати. У першу чергу через те, що в Україні такий товар просто не виробляється. Продукти харчування дешевшими не будуть, тим більше, що їх виробництво також не зростає.

З іншого боку в попередні роки основою інфляції були швидко зростаючі доходи населення, у тому числі й через кредити, а в цьому році йде різке скорочення доходів. Тому ми можемо очікувати уповільнення темпів інфляції в липні – серпні поточного року”.

Президент Центру економічного розвитку О. Пасхавер:

“У реальному секторі економіки процес спаду виробництва вже завершився. Статистика підтверджує, що криза, тобто власний спад виробництва в Україні, добігла кінця. Основні галузі нашого індустріального минулого припинили падіння, економіка України адаптувалася до всесвітнього звуження ринків. Не стали несподіванкою і дані з роздрібною торгівлі – після припинення загального спаду виробництва вона завжди зростає трохи повільніше, ніж промисловість. На загал економіка України поводить цілком передбачувано, хоча залишаються великі ризики. Принаймні зростання ВВП очікувати в найближчій перспективі не варто.

Для завершення оздоровлення економіки, коли наша промислова й інші сфери вийдуть на рівень стійкого зростання, буде потрібно більш ніж півтора року.

Криза – це процес падіння. Якщо процес падіння припинився в певних галузях, значить, там немає кризи. Що стосується відновної фази, то реальна економіка якийсь час буде стагнувати. Потім вона почне своє зростання. Вихід на процес зростання може тривати не півтора року, а навіть два, три. Це багато в чому залежатиме від світової економіки.

В індустріальній частині (промисловості, будівництві, транспортній сфері) падіння припинилося, і воно навряд чи продовжиться. Скоріше за все будуть якісь коливання навколо досягнутого рівня. Сам факт стиснення, адаптації цих галузей уже відбувся. Далі вони набиратимуть сили, почнеться процес адаптації до умов менших ринків і вимог дешевшого виробництва.

Нині важливо, щоб уряд, держава, забезпечили майбутнє зростання, стимулюючи попит на товари вітчизняного виробництва та активніше сприяли відновленню кредитування виробників.

Але головні ризики нині – зовнішні: якщо падіння попиту у світі на нашу продукцію продовжиться, в українській економіці може просто не вистачити внутрішнього ресурсу. Тобто сталося те, про що я казав іще на початку березня: падіння припинилося, але зростання поки що іде надзвичайно важко”.

Керівник інформаційно-аналітичного центру компанії Forex Club М. Івченко:

“Другої хвилі кризи в економіці України до кінця 2009 р. чекати не варто. Макроекономічні показники свідчать про очевидні ознаки відновлення вже на

даний момент.

Стан торгового балансу за останні декілька місяців поліпшується, дефіцит торгівлі товарами і послугами у травні становив 100 млн дол. проте не виключено, що до кінця 2009 р. ситуація з торговим балансом дещо погіршиться. Щомісячний торговий баланс із нульового або навіть профіцитного рівня зміниться на негативне торгове сальдо в розмірі 200–350 млн дол., що матиме певний девальваційний ефект на національну валюту, проте істотно не вплине на розвиток української економіки.

Ситуація з фінансовим рахунком платіжного балансу має тенденцію до поліпшення і посилюватиметься до кінця року, що пов'язане з відносно невеликим відтоком готівкових коштів за межі банківської системи, з певним збільшенням надходжень прямих інвестицій і зі скороченням відтоку коштів за середньостроковими і короткостроковими кредитами.

Незважаючи на виділення третього і, можливо, четвертого траншу МВФ, Україні все одно необхідно збільшити грошову масу до кінця року як мінімум на 25–27 млрд грн, що дещо більше від верхньої межі, встановленої МВФ на рівні 211 млрд грн. Імовірно, МВФ збільшить верхню планку зростання грошової бази для рекапіталізації комерційних банків і збільшення капіталу компанії “Нафтогаз”, проте неможливо постійно фінансувати витрати бюджету за рахунок кредитів МВФ, тому незначне знецінення національної валюти неминуче”.

Економіст Astrum Investment Management О. Блінов:

“Західні моделі тривалості рецесії і термінів виходу з неї для України не працюють. Україна не мала жодної рецесії. І ситуація початку 1990-х років, і 1998 р., і нинішня ситуація характеризуються не словом “рецесія”, а словом “обвал”. Жодна розвинута країна не мала в новітній історії падіння ВВП на 20 % і більше. Отже, західні моделі у високоволатильній українській економіці не працюють.

Компанія Astrum Investment Management не очікує швидкого відновлення української економіки. За оцінками Astrum, у 2009 р. скорочення реального ВВП становитиме 13 %, а у 2010 р. очікується скромне зростання економіки на 3 %.

Структура української економіки та проблеми національної економічної політики такі, що єдиним драйвером розвитку може бути тільки інвестиційний попит за кордоном. Однак нинішній стан світової економіки не дає змоги сподіватися на різке відновлення інвестиційного попиту у світі (***Підготовлено за інформацією видань: Корреспондент.net (www.korrespondent.net), Подробности-ТВ (podrobnosti.ua), FOR-Ua.com (www.for-ua.com), Українська правда (www.pravda.com.ua).***